

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 4. december 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 191 (alm. del) efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Morten Messerschmidt (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 191:

Det er en veletableret praksis, at Folketinget kan vedtage lovgivning, der har tilbagevirkende kraft. Hvis en person mener, at Folketinget derved fratager den pågældende en velerhvervet rettighed, kan dette indbringes for domstolene. Kan ministeren bekræfte, at en person, der får inddraget dele af sin repatrieringsstøtte, finder at dette er ekspropriation, vil kunne indbringe dette for domstolene, og at handlepligten dermed tilfalder ydelsesmodtageren, når der er tale om almen regulering, også selvom dette har tilbagevirkende karakter?

Svar:

I Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet anføres om tilbagevirkende kraft bl.a. følgende:

”Grundloven antages derimod ikke at være til hinder for, at en lov bestemmer, at den skal finde anvendelse på forhold, som ligger forud for dens formelle ikrafttrædelsestidspunkt (håndhævelsestidspunktet). I sådanne tilfælde, hvor virkningstidspunktet indtræder på et tidligere tidspunkt end håndhævelsestidspunktet, taler man om, at loven har ”tilbagevirkende kraft”.

Der kan således ikke i almindelighed antages at gælde nogen retlig begrænsning i lovgivningsmagtens frihed til i den enkelte lov at træffe bestemmelse om lovens virkningstidspunkt, herunder at give den tilbagevirkende kraft. Det følger dog af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 7, at strafbestemmelser kun i helt ekstraordinære tilfælde kan tillægges tilbagevirkende kraft. Endvidere vil bebyrdende lovgivning i øvrigt med tilbagevirkende kraft efter omstændighederne kunne indebære et ekspropriativt indgreb. En sådan situation kan eksempelvis opstå i tilfælde, hvor der efter de gældende regler er etableret et retskrav på en bestemt økonomisk ydelse. Hvis en bebyrdende lov-

20. december 2020

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2020 - 22770
Akt-id 1470940

ændring tillægges materiel virkning for et tidspunkt, der ligger før lovens ikrafttræden, vil der – afhængigt af indgrebets betydning for fortsat at kunne gøre kravet gældende (indgrebets intensitet) – kunne være tale om ekspropriation i forhold til personer, der har etableret et retskrav forud for den nye lovs ikrafttræden.

Der kan herved henvises til lov kvalitetsvejledningen afsnit 3.2.2. Vejledningen er tilgængelig på hjemmesiden www.lovkvalitet.dk.

Jeg har den 15. december 2020 fremsat lovforslag nr. L 124 (Bortfald af den resterende del af hjælp til repatriering og reintegrationsbistand i tilfælde af alvorlig kriminalitet m.v. begået efter repatriering m.v.). Med lovforslaget lægges der bl.a. op til en ny repatrieringsordning, hvorefter den resterende del af hjælp til repatriering kan bortfalde i tilfælde, hvor personen begår alvorlig kriminalitet mv. i perioden efter afgørelsen om hjælp til repatriering, og indtil personen anmoder om at få udbetalt den resterende del af hjælpen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i samarbejde med Justitsministeriet undersøgt, om det er muligt inden for rammerne af grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) at indføre en ordning, hvor den pågældende mister retten til den resterende del af hjælp til repatriering, når den alvorlige kriminalitet mv. er begået efter afgørelsen om hjælp til repatriering, men før den pågældende opfylder betingelserne for udbetaling af den resterende del af hjælpen og før lovens ikrafttræden.

Det er vurderingen, at en sådan ordning vil indebære ekspropriation efter grundlovens § 73. Endvidere er det vurderingen, at ordningen ikke vil kunne gennemføres inden for rammerne af beskyttelsen af ejendomsretten i artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK. Der henvises i den forbindelse til brev af 23. oktober 2020 til udlændingeordførerne, som er oversendt til Udlændinge- og Integrationsudvalget den 4. december 2020 (UUI alm. del – bilag 46).

Det betyder, at det er vurderingen, at fratagelsen i disse tilfælde alene kan ske mod fuldstændig erstatning. Det bemærkes, at et krav om fuldstændig erstatning i anledning af ekspropriation vil kunne rejses direkte over for den myndighed, som foretager ekspropriationen.

Mattias Tesfaye

/

Jesper Gori